

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE TURISME** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2012

Núm. 21

Presidència
de l'Honorable Sr. Damià Borrás i Barber

Sessió celebrada dia 13 de setembre del 2012

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- 1) **RGE núm. 803/12**, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a reforma de la Llei d'arrendaments urbans. 254
- 2) **RGE núm. 3393/12**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a Pla d'acció per la sostenibilitat social, mediambiental i econòmica del turisme a les Illes Balears. 258
- 3) **RGE núm. 3898/12**, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a mesures per tal de millorar la connectivitat aèria de les nostres illes en temporada d'hivern. (**Ajornada**). 254
-

EL SR. PRESIDENT:

Començam. Abans de res, disculpes pel retard, però hi ha hagut una confabulació de problemes, primer el retard de l'avió, després una falta de taxis molt dura a l'aeroport i unes cues immenses a l'autobús que m'han fet arribar una mica tard.

Dispensin, abans de començar també, però ja començada la comissió, he de substituir el president per unes coses familiars doloroses del president de la comissió, el diputat Sr. Josep Torres, i, si els sembla bé a tots els membres de la comissió i estic segur que també a tots els diputats d'aquest parlament, vull expressar el nostre condol per la mort de la sogra del diputat Torres, president d'aquesta comissió, i així constarà en l'acta d'aquesta comissió el condol de tots els seus membres per la mort de la seva familiar propera.

Ara sí, començam, per favor, si hi ha substitucions als grups.

EL SR. FERNÁNDEZ I JUAN:

Sí, Sr. President, Jaume Fernández substitueix José Torres.

LA SRA. DURAN I CLADERA:

Sí, Sr. President, Margalida Duran substitueix Margalida Prohens.

EL SR. SANZ I BENEJAM:

Sr. President, Alejandro Sanz sustituye a José María Camps.

LA SRA. SERRA I CABANELLAS:

Margalida Serra substitueix Óscar Fidalgo.

EL SR. CARBONERO I MALBERTI:

Jaume Carbonero a Francina Armengol.

3) Proposició no de llei RGE núm. 3898/12, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a mesures per tal de millorar la connectivitat aèria de les nostres illes en temporada d'hivern.

EL SR. PRESIDENT:

Molt bé, passam idò a continuació al debat de les proposicions no de llei, perdó, abans també els proposaria, si els va bé, una alteració de l'ordre del dia, d'acord amb l'article 73.2 del nostre reglament, atès que amb la meva condició accidental de president, no puc baixar i defensar la proposició no de llei que tenia presentada a la comissió d'avui, perquè evidentment no puc ser a missa i repicar, els demanaria que alteréssim l'ordre del dia i es posposés per a la propera sessió d'aquesta comissió la proposició no de llei, que era la tercera de l'ordre de les que havíem de debatre avui, i quedaria posposada.

Gràcies, senyors consellers.

Passam, per tant, a debatre les proposicions no de llei que queden vives, la primera, la presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a reforma de la Llei d'arrendaments urbans, i la presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a Pla d'acció per la sostenibilitat social, mediambiental i econòmica del turisme a les Illes Balears.

1) Proposició no de llei RGE núm. 803/12, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a reforma de la Llei d'arrendaments urbans.

Per defensar la Proposició no de llei RGE núm. 803/12, per part del Grup Parlamentari Popular, té la paraula el Sr. Jerez, per un temps de deu minuts.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Moltes gràcies, Sr. President, senyores i senyors diputats. I, en primer lloc, com no pot ser d'altra manera, afegir-nos, en nom del meu grup parlamentari al condol del nostre company per la mort de la seva sogra, que consti en acta.

I dit això, començ la meva intervenció dient que portam aquí avui un debat antic, hem recuperat una realitat que existeix però necessitada d'una solució immediata i és una realitat que, d'acord amb el resultat d'aquell debat que el 2005 ja es va propiciar en aquesta cambra, ens obliga a tots els grups parlamentaris a ser veritablement coherents amb el resultat. Per tant, en aquest sentit esper i confii que en aquesta proposició no de llei, de la mateixa manera que va sortir endavant el seu dia, ho faci avui sense massa complexes, sense massa condicionants i sense massa problemes.

Doncs bé, com saben vostès, com a conseqüència de les noves tendències sorgides a la indústria turística durant els darrers anys, a Balears i a altres indrets de la península s'ha instal·lat una fecunda modalitat turística, que va en progressiu augment, que va destinada a oferir allotjament i servei a visitants que opten per estades de vacances a habitatges, generalment unifamiliars, i localitzats normalment a sòl rústic. Aquesta activitat turística residencial, que generava llavors i aconsegueix avui generar indiscutibles beneficis econòmics, ha anat consolidant-se a un entorn certament competitiu i ha sobreviscut en la seva majoria en un entorn d'impunitat consentida, diria jo, on pràctiques deslleials s'han obert camí en el nostre mercat turístic i en molts altres mercats similars al llarg i ample del territori nacional. Certament, anys endarrera l'absència d'una regulació específica sobre aquesta matèria i la falta d'un mecanisme d'inspecció adequat va possibilitar una creixent evolució de les estades turístiques a habitatges on, a més, s'oferien serveis complementaris a la pròpia estada que situaven l'oferta turística reglada, sotmesa als requisits propis d'una activitat turística, en una posició de clar desavantatge.

Amb l'aprovació de la Llei 2/2005, de comercialització d'estades turístiques, avui derogada per la Llei turística, es produeix certament un punt d'inflexió en aquesta matèria, en aquesta regulació d'aquesta situació, contemplant-se així els requisits i contemplant-se les condicions a les quals s'hauria de sotmetre inevitablement aquesta oferta i es accentuar, sense cap tipus de dubtes, un control administratiu sobre aquells comercialitzadors que acostumaven a utilitzar aquestes pràctiques. No obstant, a pesar d'aquest desenvolupament

legislatiu de la Llei 2/2005, continua havent-hi residus legals que, per la seva similitud i coincidència en la seva interpretació, són susceptibles de continuar legitimant, de forma involuntària potser, pràctiques clandestines dins d'aquesta realitat turística; així, la figura de l'arrendament de temporada que s'inclou dins la Llei d'arrendaments urbans, pot seguir sent i constituir una via de fugida per intentar eludir l'aplicació de la legislació en matèria turística. Certament, la mencionada Llei d'arrendaments urbans no contempla, no estableix i no regula la casuística que es genera entorn de la comercialització d'estades turístiques o de vacances a habitatges, però sí que deixa amplis i deixa generosos espais que permeten que aquestes pràctiques es continuïn desenvolupant quan no es troba un acomodament legal per a la seva pràctica.

En qualsevol i sigui com sigui, el cert és que la modalitat de turisme residencial en aquest vessant ha d'estar subjecte, i en això coincidirem tots, a l'exigència i controls de qualitat dirigits a mantenir una determinada categoria de servei i habitabilitat; que la Llei d'arrendaments urbans no faci distincions entre l'arrendament de temporada i l'arrendament d'ús turístic d'habitatges empara, sense cap tipus de dubtes, la comercialització d'estades turístiques a habitatges que, com dic, escapen a les exigències, als controls de qualitat administratius, recurrent a un simple i senzill contracte d'arrendament per temporada. En conseqüència, entenem que resulta imprescindible que la Llei d'arrendaments urbans no comprometi, no contradigui aquesta realitat turística sinó que la reconegui i que l'aprecii com a una realitat absolutament innegable, diferenciant el que es considera ús turístic d'habitatge d'altres usos que res no tenen a veure amb aquesta realitat turística.

Sembla ser que el propi Ministeri de Turisme, en el seu Pla nacional integral de turisme, ja ha començat a plantejar-se solucions en aquest sentit i considera distintes fórmules per reconduir aquesta situació i per posar fi a aquesta cobertura legal susceptible, com dic, de generar situacions d'intrusisme i de competència deslleial que van en contra, directament en contra de la qualitat turística i la competitivitat dels destins turístics. Aquesta proposició no de llei es presenta el dia 8 de febrer de l'any 2012 quan, possiblement, el Ministeri de Turisme encara no tengués confeccionat el seu Pla nacional integral de turisme.

I dues són les solucions que ens aporta el ministeri en aquest sentit, dues que entenem que són susceptibles de ser complementàries i per tant no excloents l'una de l'altra, i que en aquest moment són objecte d'estudi per tal de reformar la Llei d'arrendaments urbans. En primer lloc, el que es planteja és la necessitat de regular els arrendaments turístics que s'ofereixen mitjançant canals de comercialització turística i que aquests incloguin serveis complementaris als propis de la indústria hotelera. I en segon lloc, el que es planteja també des del ministeri és regular la periodicitat de l'arrendament perquè així es permeti un major control i coneixement del tipus d'arrendament que es practica i que es ve desenvolupant a l'habitatge, que és objecte de comercialització.

En qualsevol cas, i sigui com sigui i amb independència d'aquests dos plantejaments i dues posicions que, com dic, poden ser complementàries una de l'altra, el cert és que és imprescindible no deixar espais, no deixar forats, no deixar buits a l'oferta il·legal d'allotjament, especialment a un destí turístic com el nostre, com les Illes Balears, i per tant entenem que és necessari, imprescindible i irremeiable la reforma de la Llei d'arrendaments urbans, perquè tenguí els efectes que volem i que a l'any 2005 també volíem en aquesta mateixa cambra els distints grups parlamentaris, vetllant així per la qualitat i vetllant així per procurar combatre l'intrusisme en aquest camp.

Balears no està sola en la persecució d'aquest interès, a Balears també l'acompanyen altres indrets turístics, altres governs que també pretenen impulsar, precisament, aquesta modificació legal a la Llei d'arrendaments. El fenomen del creixement d'aquesta modalitat del turisme residencial a Espanya avui arriba a nivells pràcticament del 16% d'habitatges arrendats i ha aixecat, com dic, interès a altres comunitats autònomes que, de la mateixa manera, també promouen una regulació adequada a la pròpia evolució turística, als nous usos, a les noves modalitats i sobretot una regulació que possibiliti posar fi i posar fre des de les comunitats a ofertes turístiques que sobreviuen al marge de la llei, Catalunya, València, Múrcia, Andalusia lideren aquesta reivindicació, que entenem, com dic, que és justa i és absolutament imprescindible.

I com deia abans, i acab, no és un debat nou, no ve el Grup Parlamentari Popular a aquesta comissió i aquest portaveu en particular a descobrir, és un debat antic, no inventam que ja no ho estigui i que és un debat que ha tengut antecedents, precedents i recorregut en aquesta casa i les seves conclusions fins ara, allà on s'han elevat, no s'han tengut presents. Per tant, entenc que hem de seguir insistint, no abaixar la guàrdia i aconseguir el propòsit que ens hem marcat.

I dit això, només em queda recollir el que la pròpia proposició demana, demana que el Parlament insti el Govern a impulsar, com dic, aquestes mesures legislatives que són necessàries perquè tenguí lloc la reforma de la Llei d'arrendaments urbans, de manera que es defineixi clarament el concepte de lloguer de temporada limitant la forma específica del lloguer perquè les comunitats autònomes puguin exercir totes les seves competències en aquesta matèria.

Moltes gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat. S'ha presentat una esmena, amb RGE núm. 6842/12, per part del Grup Parlamentari Socialista, per a la defensa de la qual té la paraula l'Hble. Sr. Jaume Carbonero per un temps de deu minuts.

EL SR. CARBONERO I MALBERTI:

Moltes gràcies, Sr. President. Bé, aquesta proposició no de llei es va presentar dia 8 de febrer del 2012 i es veu ara, un cop que ha passat un estiu, un estiu on una part important de les qüestions que es plantegen a la proposició no de llei han estat presents; és a dir, ha estat un estiu, des del meu punt de vista, paradigmàtic pel que ha suposat aquesta modalitat que bé és ver que no és nova, però que sí es consolida de viatges en *seat only*, exclusivament amb el bitllet d'avió i estades irregulars, il·legals, el que li vulguin dir a habitatges no regulats turísticament. Per tant, des del meu punt de vista, està bé que s'hagi ajornat tant perquè és molt oportú ara i ara tenim les dades fresques i tenim la impressió fresca del que suposa aquesta fenomen.

I en principi, amb caràcter general, dir que la intervenció del representant del Grup Popular doncs a mi m'ha paregut assenyada perquè, efectivament, és una situació que, com ell deia, no se li ha de deixar cap tipus de racó, s'hi ha d'anar de front per tal d'intentar que el desenvolupament de l'activitat turístic sigui tot ell sota control legislatiu.

Però bé, en qualsevol cas, em pareix que la idea, la proposta, en definitiva la resolució de la proposició no de llei està una mica desenfocada o caldria enfocar-la millor, aquesta seria la paraula, caldria enfocar-la millor. No crec que el problema estigui tant en reformes legislatives, mirin, la reforma 2/2005, efectivament va servir per legalitzar unes determinades activitats molt concretes, habitatges unifamiliars aïllats, molts d'aquests a sòl rústic, molts d'aquests il·legals des d'un punt de vista urbanístic, que tenien una certa oferta turística i sobretot que tenen una gran demanda. Però el problema que tractam ara afecta no tan sols els habitatges que no varen quedar regulats a la Llei 2/2005, que són habitatges d'altres característiques, plurifamiliars, a altres zones, etc., sinó que també afecta els habitatges que es podrien regular o podrien quedar compresos dins la Llei 2/2005; és a dir, el problema, des del meu punt de vista, no és de falta de legalitat, és de falta d'aplicació de la legalitat existent, perquè la Llei d'arrendaments urbans, a l'article 3, estableix la possibilitat de lloguers per temporada, diu l'article 3, de manera explícita: *"En especial tendrán esta consideración los arrendamientos de fincas urbanas celebrados por temporada, sea ésta de verano o cualquier otra"*, per tant sí que hi ha una regulació.

És ben cert que es podria completar més, fixar o incloure això dels serveis turístics que es poden donar dins el propi habitatge o dins el propi edifici, etc., però el problema des del meu punt de vista no és tant aquest, el problema és que es produeix una ocupació massiva d'habitatges, de tot tipus d'habitatges, ja siguin els regulats amb la Llei 2/2005, ja siguin els altres, a totes les zones, no només a les zones turístiques, també, i de manera molt important, a ciutats, a Palma, es produeix aquesta ocupació per temporada, per dies, per setmanes, per mesos, sense cap tipus de regulació, és a dir, en negre. I això, el problema és que no només s'estableix una competència en l'oferta turística regulada, sinó que també constitueix una borsa importantíssima de frau des del punt de vista de l'economia submergida; hi ha una part important del parc d'habitatges i d'apartaments que existeixen a les nostres illes que es lloguen a l'estiu sense que hi hagi cap tipus de control, ni administratiu ni tampoc fiscal, a l'hora de tributar el que correspongui.

Hi ha, com deia, un profund flux d'economia submergida, que explica, en part, que la situació econòmica d'una part de la societat no sigui tan complexa, tan difícil com es podria entreveure de les dades de situació de l'atur, etc.

Per tant, no es tracta tant de prestar serveis turístics als habitatges, es tracta de controlar que els habitatges que es lloguen es faci d'acord amb una determinada legislació i que se segueixin els corresponents controls; és a dir que es dipositin les fiances, que es tributi el que s'hagi de tributar, etc.

Es tracta, en definitiva, d'evitar el frau; com deia el conseller Delgado en el Parlament, el dimarts passat, en el tema dels certificats de residència hi ha una gran borsa de frau i si en el certificat de residència ell opina que hi ha una gran borsa de frau, què no opinarà del que signifiquen els lloguers sense regular d'una part importantíssima dels habitatges, apartaments, etc., que existeixen a la nostra comunitat.

En conseqüència, nosaltres hem presentat una esmena a la qual no s'ha referit el portaveu del Grup Popular, però que jo crec que no ha de tenir massa dificultats en acceptar-la, perquè va en la línia del que ell ha dit; una esmena per tal que el Govern inspeccioni els habitatges llogats temporalment i que pugui, en col·laboració amb l'Agència Tributària, doncs, regular que, com a mínim, a la legislació existent, és a dir, amb aquests contractes de temporada que preveu la LAU, la Llei d'arrendaments urbans, es puguin fer aquests lloguers de manera regular.

Jo, amb aquestes inspeccions i amb aquest control els desig a qui ho hagin de fer més sort que la que vaig tenir jo quan, per un problema de renous, vaig demanar a la propietària d'un apartament en quina situació estaven un grup d'estrangers "marxosos" que eren allà instal·lats, i em va contestar que bé, que eren amics dels seus fills als quals havia deixat per unes setmanes l'apartament. És a dir que la contestació ja la tenen apresada, és a dir, no només s'ha instal·lat la cultura del frau sinó també la cultura de l'engany. Aquesta senyora no té fills.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Conseller. Passam al torn de fixació de posicions dels grups que no han presentat esmenes. Per part del Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Mascaró per un temps de deu minuts.

LA SRA. MASCARÓ I MELIÀ:

Moltes gràcies, Sr. President. Aquest és un dels temes que periòdicament va voltant pel Parlament, com el tema de les taxes aeroportuàries i dels vols. Evidentment els vols incideixen més sobre la qualitat de vida dels ciutadans d'aquestes illes, però aquest del frau en els lloguers també hi pot incidir molt, perquè evidentment tot el que representa de frau fiscal són doblers que no entren a les arques públiques, i a la vegada és una gran competència deslleial per a aquella gent que sí fa les coses ben fetes i que cotitza i amb tota la legalitat i amb totes les garanties de seguretat, també per als que lloguen aquests habitatges.

Per tant no hi ha molta cosa més a dir. És cert que no importa modificar la llei per fer les inspeccions, no necessàriament les inspeccions dels arrendaments s'han de fer a través de turisme, sinó que hi ha altres departaments, començant per l'Agència Tributària i altres a través del Govern que sí que tenen capacitat per vigilar, controlar que es compleixi la llei en els temes d'arrendaments, per tant no necessàriament han de tenir el nom de turístics perquè el Govern incideixi sobre la legalitat i la qualitat d'aquests habitatges que es lloguen.

I, per altra part, si és vera que el ministeri també s'ho planteja i el Partit Popular li dóna suport, esperem que tinguem més bons resultats que en el tema de l'IVA turístic, que el gran impuls era rebaixar l'IVA i ja hem vist on han acabat. Per tant esperem que si necessàriament es modifica aquesta llei sigui en un sentit que beneficiï les Illes. I, per altra, que el Govern faci feina a controlar tots aquests lloguers i els ingressos a través de l'Agència Tributària.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Consellera. Perdó, Sra. Diputada; estic amb el xip de presidir comissions en el Consell Insular de Menorca. Perdoni.

Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps de 10 minuts, per la qual cosa es demana al grup proposant si vol fer una suspensió de la sessió o podem continuar.

Gràcies. Idò un cop recomençada la sessió, si pertoca, intervenció del grup proposant per fixar posició i assenyalar si accepta o no l'esmena per un temps de cinc minuts.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Moltes gràcies, Sr. President. Gràcies, senyores i senyors diputats portaveus. En primer lloc vull manifestar la meva satisfacció, en primer lloc, pel to emprat pels diferents portaveus perquè això em dóna la sensació que efectivament no estam tan lluny ni les postures no estan tan allunyades una de l'altra. Per tant la percepció crec que és bona i crec que el problema està perfectament localitzat entre tots els que pensam que aquesta llei, aquest text que significa o ha de significar una reforma per tal d'evitar certes pràctiques clandestines ha de ser un veritable fet el més aviat millor.

I compartesc també la seva preocupació, com no pot ser d'altra manera, en relació amb la necessitat d'accentuar la inspecció sobre aquells que entenem que possiblement practiquin determinades activitats sense estar emparats per la llei. Però sí que és cert que en això, i ja ho he dit a la meua intervenció i aquí ha estat també considerat per algun portaveu, que la Llei 2/2005 ja posa una sèrie de criteris, de condicionants, de requisits imprescindibles per constituir-se no només en comercialitzador sinó també en empresa per poder desenvolupar aquest tipus d'arrendaments sota uns criteris que són absolutament centrats en qüestions de qualitat i d'habitabilitat. Per tant crec que aquesta llei ja fiscalitzava en el seu moment aquesta qüestió i aquesta llei, precisament, ja va significar, com dic, un punt d'inflexió i va produir un canvi de mentalitat a l'hora de comercialitzar aquest tipus d'estades.

En qualsevol cas jo crec que allò important sí que és la fiscalització, insistesc, però crec que allò important també, a allò que (...) valor és a la reforma de la llei; jo crec que la reforma de la llei és cabdal, és important, i crec que hem de centrar el debat bàsicament en allò que el Grup Parlamentari Popular proposa, perquè serà la mateixa llei que ens digui en quin sentit, com i de quina manera hem de continuar amb aquesta insistent i permanent fiscalització d'aquest tipus d'activitats. Estic absolutament convençut que el reglament que ha de desenvolupar aquesta matèria i que preveu la Llei turística naixerà amb aquesta precisa vocació, amb la vocació d'emparar la qualitat turística i d'emparar qualsevol tipus de frau que intenti que aquesta qualitat turística o que la competència deslleial trobi algun espai on poder manifestar-se.

Han fet menció també a les edificacions plurifamiliars. He de dir que l'objecte d'aquesta proposició no és tant els habitatges plurifamiliars, on també es desenvolupen activitats d'aquest tipus, sinó que està més centrat en aquells habitatges turístics que tots coneixem com a unifamiliars, pràcticament localitzades a sòl rústic, i és on pràcticament aquest tipus de pràctiques es desenvolupen, sense negar, òbviament, que a edificacions plurifamiliars també s'hi produeixen pràctiques que han d'estar totalment eradicades del mercat turístic, però en qualsevol cas sí que és cert que aquesta matèria que regula apartaments turístic té la seva pròpia legislació i res no té a veure amb habitatges localitzats, com dic, a sòl rústic i generalment de caràcter unifamiliar.

Una altra cosa distinta és que aquesta matèria es vulgui unificar, qüestió en la qual hauríem de prendre coneixement i reflexionar sobre aquesta qüestió. Però sí que els he de dir que el mateix ministeri està intentant harmonitzar les distintes legislacions en matèria d'apartaments turístics, apartaments turístics, perquè aquest frau no es continuï produint de la manera com s'està produint.

I dit això, Sr. President, entenc que de les meves paraules queda perfectament aclarit que l'esmena del Grup Parlamentari Socialista no serà acceptada.

Gràcies, Sr. President.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Diputat.

Passam, idò, a la votació de la proposició no de llei RGE número..., sense l'esmena, que no ha estat acceptada, per tant no s'incorpora l'esmena, en els termes en què ha estat presentada, RGE núm. 3393/12.

Vots a favor de la proposició no de llei?

Vots en contra?

Abstencions?

Sí, per tant queda aprovada la Proposició no de llei amb 9 vots a favor, 5 en contra i 1 abstenció.

(Remor de veus)

4 en contra... Com és, 4 en contra? I jo? Ah, perdó, perdó.

(Conversa inaudible)

2) Proposició no de llei RGE núm. 3393/12, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a Pla d'acció per la sostenibilitat social, mediambiental i econòmica del turisme a les Illes Balears.

Passam a continuació al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 3393/12, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa al Pla d'acció de sostenibilitat social, mediambiental i econòmica del turisme a les Illes Balears. Per a la defensa d'aquesta proposició no de llei té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Barceló, per un temps de deu minuts.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores diputades, senyors diputats, la proposta que presenta avui el Grup Socialista, d'instar el Govern a acordar, la paraula és acordar, des de la concertació i presentar al Parlament un pla d'acció per garantir la sostenibilitat social, mediambiental i econòmica del turisme de les nostres illes, va ser presentada dia 4 de maig de 2012.

Pocs mesos després, dia 6 d'agost, el Govern aprovava el Pla integral de turisme de les Illes Balears, un pla amb tres parts ben diferenciades: la introducció, el marc d'actuació, i un tercer capítol d'estratègies, tàctiques i accions amb sis punts que es van desenvolupant: territori, producte, qualitat, intel·ligència de mercats, promoció i formació. És més, voldríem destacar que en el segon punt, aquest marc d'actuació, el Govern es compromet a una aposta clara pel turisme responsable, un turisme responsable que defineix com a turisme sostenible, i també ho fa amb aquestes tres dimensions, la social, la mediambiental i l'econòmica, les tres dimensions de sostenibilitat que el Grup Socialista demana avui, evidentment perquè són les indicacions del turisme internacional avui, que cap destinació que vulgui competir no pot oblidar ni menysprear.

Ho diu el Govern de l'Estat, l'actual govern, i ho diu de manera molt específica i concreta: les destinacions turístiques que no siguin capaces de ser percebudes com a respectuoses amb el medi ambient no podran ser considerades com a destinacions líders en el futur. Açò diu el Sr. Soria, ministre.

A partir d'aquí, de veure aquestes coincidències, mantenim la proposta atesa la presentació del pla per part del Govern? I els hem de dir que sí, mantenim aquesta proposta i per dos motius. El primer: el pla presentat no ha estat concertat; és el que demanàvem des del Grup Socialista, acordar. Aquest pla no ha estat concertat; alerta, que en tinguem coneixement. Qui ha participat en la seva redacció?, experts, universitat, empreses, sectors econòmics, treballadors, administracions turístiques...? Com s'ha estructurat la participació al voltant d'aquest pla? De fet el mateix pla, quan parla de la dimensió de la sostenibilitat social, diu: "*Participación de la comunidad local en el desarrollo turístico consiguiendo una mayor concienciación, implicación y participación eficaz de la comunidad en el proceso de planificación*". Açò planteja el Govern com a objectiu. I on és aquest compromís posat a la pràctica en la redacció del pla? Creim, per tant, que val la pena aprofitar aquest pla integral i treballar la concertació per donar compliment al que diu el mateix pla integral, i ben segur, estam convençuts, que pot sortir enriquit.

El segon motiu del manteniment d'aquesta proposta: el marc d'actuació, aquesta part que defineix la sostenibilitat del nostre model turístic amb les tres vessants assenyalades, es correspon molt poc, molt poc, amb el que es desenvolupa en el pla d'accions. Aquí ja tot canvia, i aquesta, no ho oblidem, és la part més important. No entraré en la valoració, en absolut, del contingut d'aquest pla, però simplement vull assenyalar diferents qüestions.

Els indicadors, per exemple, de la sostenibilitat del pla no s'ajusten als criteris definits que s'han de tenir en compte per definir la sostenibilitat, és a dir, per marcar com a indicador de la sostenibilitat econòmica no apareix en absolut l'ocupació laboral; com és possible? O que la sostenibilitat ambiental només es mesuri amb un indicador de nombre de turistes dividit per metres quadrats i per mesos. I els impactes ambientals?, no tenen cap consideració?

És més, en els conceptes clau com competitivitat, estacionalitat i ocupació laboral, els tres grans reptes del nostre model turístic, creim honestament que mereixerien una major atenció. Quan parla d'estacionalitat, el repte més gran, aquesta paraula i aquest concepte només apareixen quatre vegades, i l'única resposta de tot el pla és la creació de producte turístic. Està bé, la creació de producte turístic és un element de lluita contra l'estacionalitat, però n'hi ha d'altres que vertaderament també són importants i que no mereixen ni una retxa, com el turisme social o la connectivitat aèria. La competitivitat apareix només lligada quan parlem d'ordenació turística. Imaginin-se, el concepte més clar quan parlem de competitivitat és la que aconseguirem amb l'ús turístic en tot tipus de sòl rústic o amb l'IVA reduït, i en canvi no ho lligam en absolut a un element clau, que és la competitivitat lligada a l'ocupació laboral i a la formació. En formació es mantenen les actuacions existents, que, per cert, són més que fa un any, tant en formació com en intermediació amb les nostres empreses i amb els serveis d'ocupació públics.

Per tant creim que es pot avançar, s'hauria d'avançar un poc més. Tenim un instrument, el Govern ha presentat aquest pla integral, i creim que perquè vertaderament tenguí i sigui coherent amb aquest concepte de sostenibilitat es pugui treballar de manera concertada i a partir d'aquí sumar-hi les aportacions dels diferents sectors econòmics, treballadors, experts, i evidentment també de les institucions i els grups polítics. A partir d'aquí, repetim, és lògic mantenir aquesta proposta, que el que demana és la concertació, l'acord en la redacció d'aquest pla, en aquest cas l'acord per millorar, per aprofundir, per enriquir aquest pla d'acció.

Per tant mantindríem la proposta en coherència amb el mateix pla integral del Govern. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. Passam al torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Mascaró per un temps de deu minuts.

LA SRA. MASCARÓ I MELIÀ:

Moltes gràcies, Sr. President. Donarem suport, evidentment, a aquesta proposta. Entenem que la sostenibilitat en les tres vessants és imprescindible per avançar a la nostra comunitat. No tendrem futur si no hi ha una sostenibilitat social, ambiental i econòmica, i en temes turístics, el motor de la nostra econòmica, és on més hem de treballar en aquests temes.

És cert que nosaltres no tenim gaire confiança en el Partit Popular, i especialment en aquest govern. La Llei turística aprovada va ser una pèrdua no només de confiança sinó d'oportunitats per avançar en aquesta línia, més aviat va ser una reculada, i efectivament el pla d'acció integral aprovat pel Govern, o presentat pel govern del Sr. Delgado, de l'actual legislatura, poca cosa parla de sostenibilitat. Allò dels metres quadrats per turista és simbòlic, però és evident que ja no parla ni tan sols de la sostenibilitat econòmica, perquè hem de combatre l'estacionalitat però també hauríem de preveure el futur del turisme durant molts d'anys i tampoc no hi va, pareix que va molt a l'actuació; fins i tot els recursos que existeixen importants no apareixen en aquest pla, cosa realment sorprenent per a un govern. Per tant ens fa entendre que no només no s'ha concertat amb els agents aquest pla, sinó que ni tan sols no s'han fet partícips els ajuntaments turístics, i posaré un exemple molt clar: el pla aprovat pel Govern aquest estiu diu que a les Illes només hi ha una estació nàutica d'aquestes que tenen una categoria..., que és Alcúdia; a Mallorca n'hi ha una altra, segur que n'hi ha una altra, és en el municipi de Lluçmajor, en el club nàutic, i em consta que a altres municipis també. Per tant poca cosa, poc interès pareix que hi va posar el Govern, ja no només en la sostenibilitat ambiental i social, sinó també en l'econòmica per mostrar allò que realment té.

Ens estranya que es facin errades d'aquestes característiques però entenem que s'ha de desenvolupar. Vull dir que essent una lectura positiva entenem que el pla que va presentar o va aprovar el govern del Sr. Delgado i del Sr. Bauzá és un marc que encara s'ha de poder desenvolupar amb altres plans més concrets, i jo crec que aquest que presenta el Partit Socialista en

aquests moments és una bona manera de desenvolupar un dels apartats del pla de l'actual govern.

Per tant, res més, nosaltres donarem suport en aquest sentit i ens agradaria confiar en el Partit Popular i en el Govern però en aquests temes de moment no han mostrat gaire bon camí.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Bosch per un termini de deu minuts.

LA SRA. BOSCH I ACARRETA:

Gràcies, Sr. President. Buenos días señoras y señores diputados. Si bien estamos de acuerdo todos los grupos políticos, por un lado de la importancia estratégica del turismo como motor económico, de ocupación, generador de riqueza y bienestar de los ciudadanos de nuestras islas, así como un factor clave en la proyección exterior de nuestra comunidad y también estamos de acuerdo en la importancia de sostenibilidad a los tres niveles que se han comentado, discrepamos absolutamente de las afirmaciones que se hacen en la proposición no de ley presentada por el Partido Socialista. Afirman sin rubor que dejaron construidas las bases para la recuperación turística, el incremento de visitantes, la normativa necesaria para la rehabilitación y la mejora de los establecimientos y zonas turísticas para incrementar la calidad y la rentabilidad.

Siento decirles que se percepción está muy alejada de la realidad. ¿Qué bases dejaron construidas? ¿Una Ley general de turismo desfasada que en cuatro años no fueron capaces de actualizar? ¿Se refieren a los decretos y leyes que aprobaron en la legislatura pasada de los que ahora reniegan? Ahora reniegan de ellos, porque les recuerdo que votaron en contra de la nueva ley de turismo que lo recoge en su articulado. ¿Cuál es su apuesta por la sostenibilidad de la que tanto hablan? Si con ustedes seguía en vigor el Plan de ordenación de la oferta turística, ¿saben cuál era el modelo del POOT? Permitía que a cambio de la demolición de un edificio hotelero, se reclasificase suelo rústico para la reubicación de dicho establecimiento. Es decir, que un hotel de 200 plazas que se diese de baja en una zona turística, se pudiese reconvertir en uno de 600 plazas, consumiendo más de 40.000 metros cuadrados de suelo rústico, con edificaciones en extensión de más de 15.000 metros cuadrados. ¿Esta es su idea y su ejemplo de sostenibilidad?

Miren, ha sido el actual gobierno del Partido Popular el que ha derogado el POOT y ha aprobado una nueva ley que apuesta decididamente por la sostenibilidad, una ley proteccionista, que promueve la intervención sobretudo en el paisaje urbano o en edificaciones ya existentes en suelo rústico y no en la ocupación de más suelo; una ley que promueve de manera efectiva la reconversión, la rehabilitación y la mejora de las zonas turísticas. Es una ley realista que ofrece soluciones a los problemas que afectan y preocupan a esta comunidad.

Ustedes se llenan la boca de palabras grandilocuentes como sostenibilidad social, medioambiental y económica, pero sus actos no las acompañan. ¿Es sostenible económicamente dejar a deber más de 900 millones de euros a proveedores? ¿Es sostenible medioambientalmente permitir que edificios hoteleros dados de baja se degraden por abandono, con el consiguiente perjuicio para la zona turística en la que están ubicados? ¿Es sostenible socialmente pasar una legislatura prometiendo maravillas a los vecinos, comerciantes y hoteleros de la Playa de Palma y gastar los 17 millones de euros destinados a tal fin en otros menesteres?

Hacer política sostenible no consiste en demonizar al Partido Popular y es lo que vienen haciendo desde que el Govern anunció que redactaría una nueva ley de turismo. Hemos tenido que oír barbaridades como que volvíamos al modelo turístico de los años 60, modelo barra libre y afirmaciones como que se podría construir un hotel en ANEI, nuestra máxima categoría de suelo protegido. Se le ponen a uno los pelos de punta, a los que desconocen la ley porque se creen esas mentiras y a los que la conocemos porque no damos crédito a su responsabilidad. La oposición debe ser ejercida ajustándose a la realidad, ofreciendo a la prensa titulares que no sean tan llamativos y que sí sean más verídicos. Todos los políticos deberíamos hacer el esfuerzo de ser rigurosos en nuestras afirmaciones, porque acusar al Partido Popular de ser depredador del territorio y especulador, es lo suficientemente grave como para que se acompañe de sólidos argumentos. Miren, ni volvemos a los años 60, precisamente época en la que se inició nuestra etapa turística y que se distinguió por una falta casi absoluta de regulación, si apenas planificación sectorial ni urbanística; actualmente cada municipio tiene su propio planeamiento y a nivel insular el consell tiene su plan territorial. La Ley de espacios naturales protege los distintos tipos de suelo rústico y la Ley de costas preserva el litoral. Afortunadamente es imposible volver al modelo de los años 60, pero como titular queda bien, vende, asusta.

El Partido Popular apuesta decididamente por la sostenibilidad y la estrategia del Gobierno del Estado respecto a que las destinaciones turísticas que no sean capaces de ser percibidas como respetuosas con el medio ambiente, no podrán ser consideradas como destinos líderes en el futuro, la comparte totalmente este Gobierno de las Islas Baleares. Somos plenamente conscientes de cuál es nuestra mayor fortaleza, nuestro paisaje. Sin él nos quedaríamos sin nada que ofrecer a los turistas y como tal lo valoramos y lo queremos preservar. Quien ama Baleares no la destruye y precisamente por eso, la nueva Ley de Turismo de las Islas Baleares -repetimos- impulsa sobre todo la modernización y el incremento de calidad en los establecimientos existentes y eso no consume territorio.

El cambio de uso no es priorizar el crecimiento urbanístico, como ustedes afirman, es dar un uso a un edificio ya existente, igual que ocupar edificaciones existentes en suelo rústico, numerosas fincas y edificaciones rurales son abandonadas por falta de recursos económicos, produciéndose como consecuencia pérdidas de importante valor patrimonial y ecológico. De nuevo hay que tomar decisiones, no podemos permitir que se pierdan las magníficas *possessions* de Mallorca, los *llocs* de Menorca o las *cases pageses d'Eivissa i Formentera*. Esto, repetimos, tampoco es priorizar el crecimiento urbanístico.

Como tampoco lo es permitir los equipamientos en suelo rústico, que no suponen crecimiento y que además están regulados por la Ley de espacios naturales y la Ley del suelo rústico, aprobadas ambas por cierto por el Partido Popular. El interés general, les recuerdo que está regulado pudiéndose otorgar a todas aquellas actividades que respetando las limitaciones que según los usos se establezcan, trasciendan los menos intereses individuales y que sean compatibles con el grado de protección de la zona y resulten de necesaria ubicación en suelo rústico.

Miren, el plan de acción que nos solicitan ya lo contempla y está recogido por el Gobierno de las Islas Baleares en la nueva Ley de turismo y en el Plan integral de turismo, como ustedes mismos han afirmado, su preocupación principal entre otros aspectos es la sostenibilidad en estos tres pilares. Hablan de la responsabilidad social, en concreto en la página 10, de la dimensión ambiental en la página 9 y hablan del turismo responsable en la página 11. También hablan de cuáles tienen que ser los baremos para medirlo, es una ecuación que se haría entre la equidad social, la eficiencia económica y la conservación ambiental.

También se habla de la infrautilización y la sobresaturación. También entendemos que la sostenibilidad pasa por diversificar, porque diversificando evitaremos esa sobresaturación en los meses de sol y playa y conseguiremos un turismo más sostenible que se reparta equitativamente a lo largo de todo el año. Por eso recientemente la Conselleria de Turismo está acudiendo a otro tipo de ferias distintas a las habituales para promocionar el senderismo, el ciclismo, las rutas gastronómicas, etc. Ese es nuestro escenario deseado, lo cierto es que en esto también coincidimos todos los partidos políticos. Sabemos cuál es nuestra materia prima y queremos potenciarla y conservarla.

Por todo ello, porque el Plan integral se apoya y de hecho es su pilar fundamental, en la Ley del turismo, porque sí hemos sido consensuadores, en la Ley de turismo hubo más de 1.000 alegaciones, se estimaron prácticamente la totalidad de las alegaciones efectuadas por los municipios, prácticamente la totalidad de las alegaciones efectuadas por los consells y puesto que éste es el pilar fundamental del Plan integral de turismo, sí consideramos que ha habido un consenso. Posiblemente pueda ser mejorado y ustedes pueden hacer todas las aportaciones que consideren necesarias, pero -repetimos- es el plan de acción que ustedes nos piden y ya está recogido en ese Plan integral de turismo y en la Ley de turismo de las islas.

Muchas gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Vol fer ús de la paraula per contradiccions. Té la paraula, Sra. Barceló.

LA SRA. BARCELÓ I MARTÍ:

Moltes gràcies, Sr. President. La primera cosa que he de demanar a la portaveu del Partit Popular és que se ceneixi a la proposta. Es fa molt difícil arribar a acords i dialogar quan qualcú ve amb una intervenció premeditada, escrita, sense la més mínima atenció al que diuen els altres. Si no sabem escoltar, imagina't com podem arribar a acords! Jo crec que no li he rallat per a res de la Llei general turística avui, per a res. He rallat del pla que el Govern ha presentat i encara he assenyalat que la primera part del pla que el Govern ha presentat defineix perfectament la sostenibilitat social, econòmica i mediambiental. El problema és que dit açò, amb la resta d'accions i actuacions, tot açò té una capacitat de millorar bastant considerable per dir-ho d'alguna manera. Açò és el que he assenyalat. I la primera cosa que hauria de complir el Govern és amb allò que diu, i aquest pla no ha estat consensuat amb ningú que sapiguem, amb ningú.

I turisme socialment sostenible, segons la mateixa definició del Govern és que els ciutadans participin en la planificació, és una cosa senzilla, no? Açò és el que li demanam. I per açò mantenim la proposta, malgrat hagi dit que mentre nosaltres l'havíem registrada després el Govern presentà el Pla integral. Molt bé, tenim una part de la feina feta, allò que li demanam és que compleixin amb allò que vostès posen damunt el paper, que és procurar la participació. I no ho fan i aquestes són les contradiccions permanents.

Sostenibilitat ambiental. La sostenibilitat ambiental s'ha d'exercir, s'ha d'exercir, i vostès continuen d'una manera obsessionada a parlar d'urbanisme quan rallam de turisme, és l'únic que els interessa, l'urbanisme, i el turisme és alguna cosa més. I açò és allò que els deim, el turisme també és ocupació, feina, formació i tot açò és el que és important concertar. I urbanisme, urbanisme, urbanisme, obsessionats amb l'urbanisme. Per cert, el tema de l'intercanvi de places i POT. El POT el van fer vostès també, eh?, a veure si ens en recordam. I la fórmula que ara apliquen ben igual, 200 places i en surten 375. I vostès repeteixen la mateixa fórmula del POT que també van fer vostès.

Aquest no era l'objecte del debat d'avui. El debat entorn a la Llei general turística, evidentment hi ha motius de desacord profund, motius de desacord profund, punt. Ara estam en el Pla integral de turisme. Vostès volen continuar mantenint els desacords?, nosaltres creim que és una irresponsabilitat i sobretot és un incompliment de la seva premissa de voler acords.

Per tant, jo sí he mirat el Pla integral de turisme del seu govern, cosa que no crec que hagi fet vostè pel que he vist. I ens marquen i defineixen la dimensió social, què vol dir açò?, participació, les dimensions del turisme responsable a nivell econòmic, ralla d'ocupació turística, d'estacionalitat de l'activitat, de mecanismes de control per a la posada en marxa del model turístic o de la dimensió ambiental que assenyala la

importància de l'impacte ambiental de l'activitat turística damunt l'urbanisme.

Per tant, el que demanam és que tot açò, que supòs que han copiat molt bé de qualsevol manual, es tradueixi en acció, però sobretot es tradueixi en l'acció del Govern i la primera passa de totes evidentment és la concertació. I no entenc de cap de les maneres aquesta permanent voluntat del Govern de mantenir-se aïllat de tothom, sense cap voluntat de concertar amb ningú. Em costa entendre-ho en moments com els que vivim.

Per tant, no s'esvaloti, ha citat moltes coses de les quals avui aquí ni havíem parlat! Per tant, lamentam profundament que deneguin, que no acordin o que no acceptin la proposta.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Diputada. Passam a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 3393/12.

Vots a favor de la proposta?

Vots en contra?

Abstencions?

Per tant, queda rebutjada la proposta per 5 vots a favor i 9 en contra.

I una vegada esgotat l'ordre del dia d'avui i no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

Gràcies.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS

Redacció i Administració
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS
C/ Palau Reial, 8
07001 PALMA

Imp. Parlament de les Illes Balears. Palma